

شماره دواست ۴۷۴۱۴

خالد الخميسي

تاكسى

افشين ضيائيا: على پور

سرشناسه	خامیسی، خالد، ۱۹۶۲ - م.
عنوان قراردادی	Khamisi, Khalid
عنوان و نام پدیدآور	تاکسی: حوایت المشاور، فارسی
مشخصات نشر	تاکسی / خالد الخمیسی: ترجمه افشین ضیائیان علیپور
مشخصات ظاهری	تهران: مدیا، ۱۳۹۳.
شابک	۱۸۰ ص: ۲۱/۵×۱۴/۵ م.م.
وضعیت فهرست نویسی	978-964-8251-20-3
موضوع	فیفا
شماره افزوده	داستان‌های عربی - مصر - قرن ۲۰ م.
رده بندی کنگه	ضیائیان علیپور، افشین، ۱۳۵۲ - مترجم
رده بندی دیویی	۱۳۹۳ ت ۲۹۷ م / PJA۴۸۶۰
شماره کتابشناس ملی	۸۹۲/۷۳۶
	۳۱۵۳۸۵۷

تاکسی

شابک: ۳-۲۰-۸۲۵۱-۹۶۴-۹۷۸

نویسنده: خالد الخمیسی

مترجم: افشین ضیائیان علی پور

نشر: مدیا

ویراستار: سیمین روزبهانی

طراح جلد: ابوالفضل محترمی

صفحه آرای: لیلی اسکندرپور

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۳۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی: تابان

حق چاپ محفوظ است.

بیش گفتار

ایرانیان و مصریان از جمله کشورهای باتمدن چندین هزار ساله هستند و این غنای فرهنگی از خیلی جهات باعث قرابت فرهنگی و اجتماعی بین این دو ملت شده است. بررسی روند اجتماعی در چند دهه اخیر حاکی از این امر می باشد.

کتاب «تاکسی» تا حدود زیادی انسان را با فرهنگ کوچک و بزرگ و حتی روند چند دهه تحولات سیاسی و اجتماعی مصر آشنا می کند. تاکسی ها بر روی نبض حیات در خیابان های قاهره حرکت می کنند. روزانه هر راننده تاکسی در رقابت با تقریباً ۸۰ هزار هموع خود در تلاش مجدانه است.

رانندگان تاکسی جزء آن ۵۵ درصد جمعیت مصر هستند که زیر خط فقر زندگی می کنند و روزانه تنها ۲ دلار درآمد دارند. این در حالی است که این ۵۵ درصد به دلیل شرکت نکردن در انقلاب مصر هیچ قدرت و منبعی برای رساندن صدای خود به گوش مسئولان ندارند.

الخمیسی، نویسنده مصری در رمان خود با نام «تاکسی» که پرفروش‌ترین کتاب در سال ۲۰۰۶ لقب گرفت به زندگی و مشکلات این قشر از جامعه مصر پرداخته است. این کتاب تاکنون به ۱۰ زبان زنده دنیا ترجمه شده است.

خالد الخمیسی نویسنده و کارگردان مصری در سال ۱۹۶۲ در شهر قاهره به دنیا آمد. او فارغ‌التحصیل رشته علوم سیاسی از دانشگاه قاهره و دارای مدرک فوق لیسانس سیاست خارجی از دانشگاه سوربن فرانسه است. از تألیفات ادبی او می‌توان به کتاب «کشتی نوح» در سال ۲۰۰۹ و «۲۰۱۱ نقطه سر خط» در سال ۲۰۱۴ اشاره کرد.

در این جا می‌دانم از دوست عزیزم اسرا جبریل به خاطر مساعدت‌هایش در برگرداندن اصلاحات عرصه مصری این کتاب کمال تشکر را داشته باشم.

افشین ضیائی‌ان علی‌پور

بهار ۱۳۹۵

پیش‌گفته‌ها نویسنده

سالهاست که من مشتری تاکسی‌ها هستم و با آن‌ها در کوچه و خیابان‌های قاهره چرخ می‌زنم. آنقدر که با طرز صحبت و دغدغه‌هایشان به قدری از خودشان آشنا شده‌ام. گپ زدن با راننده‌ها را دوست دارم؛ چون فکر میکنم خیلی دماسنج زیر و بم‌های شهر قاهره را به خوبی می‌شناسند.

این کتاب شامل قصه‌هایی است که در زندگی با آنها مواجهه‌های جریانی‌هاست که از آوریل سال ۲۰۰۵ تا مارس ۲۰۰۶ از زبان راننده‌ها شنیده‌ام.

البته این کتاب شامل بعضی از قصه‌ها است نه همه آنها و دلیل آن این است که دوستان و کیلم به من هشدار دادند که با چاپ آنها به جرم بدگویی و فحش روانه زندان خواهی شد و همچنین آوردن اسامی به عینه همانطور که در کوچه و خیابان شنیده می‌شود، کار خطرناکی است البته این موضوع مرا ناراحت کرد چون داستان‌های عامیانه و جوک‌های مصری بدون اسامی واقعی دیگر ارزشی ندارد.

تلاش کردم داستان‌ها همانطور که در زبان کوچه و خیابان است، گفته شود و آن زبان خاص و زنده و صادقی است که با زبانی که در جلسات و سخنرانی‌ها استفاده می‌شود، کاملاً فرق دارد.

در ضمن نقش من اینجا ثبت و ضبط دقیق آنچه که اتفاق افتاده و نگارش آن نیست بلکه مهم این است که افراد جامعه در یک لحظه تاریخی خاص در مورد موضوع مشخصی می‌گویند و نگاه جامعه‌شناسی از اولویات من در این کتاب است.

رانندگان تاکسی قشر عظیمی از جامعه هستند که فشار اقتصادی زیادی بر روی دوش آنهاست. شان بسیار سختی دارند و دائماً در ماشین‌هایی می‌نشینند که فرسوده است و به سرنفقین آنها آسیب می‌زند و سرو صدای دائمی در خیابان‌ها هم سیستم عصبی‌شان را تخریب و ترافیک دائمی روانشان را فرسوده می‌کند. دویدن به دنبال روزی - به معنی اعم کلمه دویدن - سیرهای رق در جسمشان تنش بین آنها و مسافران را به دلیل نبود معیارهایی برای نرخ کرانه‌ها در نیروی دایمی بین راننده‌ها و پلیس تا جایی که به روح مارکی دُساد رحمت می‌فرستند.^۱

علاوه بر همه‌ی اینها درآمدی که از این راه نسب می‌کنند را اگر با معیارهای علمی و با کم کردن استهلاک ماشین و هزینه‌های دیگر محاسبه کنیم صد در صد برایشان ضرر است. هر چند دیگران فکر می‌کنند رانندگی تاکسی سود دارد، وون خیلی از هزینه‌های پیش‌بینی نشده را محاسبه نمی‌کنند. به همین دلیل اکثر تاکسی‌ها فرسوده و مستهلک هستند.

تعداد زیادی از مصوبات نشان‌دهنده زیاد شدن اقبال در پروژه تاکسی‌ها به شکلی بی‌سابقه شده است. تا آنجا که تعداد تاکسی‌ها در قاهره به ۸۰ هزار دستگاه رسیده است و

۱. مارکی آلفونز فرانسوا دُساد (به فرانسوی: Donatien Alphonse François marquis de Sade) (زاده: ۱۲ ژوئن ۱۷۴۰؛ درگذشته: ۲ دسامبر ۱۸۱۴ در پاریس) نویسنده و فیلسوف فرانسوی بود. ساد کتاب‌های زیادی نوشت که رمان ژوستین از آثار معروف اوست. کلمه سادیسزم از نام این نویسنده گرفته شده است.

از مهم ترین این مصوبات، مصوبه ای بود که در نیمه دوم دهه ۹۰ تصویب شد که اجازه داد تاکسی های قدیمی تعویض شوند و مصوبه دوم وارد شدن بانک ها برای تأمین بودجه خرید ماشین ها به خصوص تاکسی ها بود و این چنین بود که تعداد زیادی از بیکاران به طایفه رانندگان تاکسی ملحق شدند و به مرحله دردناک قضیه یعنی پرداخت اقساط بانکی وارد شدند و این شکنجه شدگان شروع به رساندن سود بیشتر در جیب بانک ها و شرکت های فروش ماشین و وارد کنندگان قطعات یدکی کردند.

به طور کلی در حال حاضر در بین رانندگان تاکسی از همه تخصص ها و از همه مقاطع علمی پیدا می شود از مادام من گرفته تا کسی که فوق لیسانس دارد. برای اینکه من تا به حال راننده تاکسی ای به دکتری داشته باشد راننده ام. این رانندگان اطلاعات وسیعی از جامعه دارند. به این دلیل ده ها ساله در خیابان زندگی می کنند و روزانه با همه اقشار مردم برخورد دارند و اطلاعات زیادی را می گفت و گو هایی که در سطح جامعه مصر در جریان هست را به خاطر می سپرند. بنابراین من تا این نتیجه گرفت رانندگان تاکسی، قشر برجسته ای در جامعه مصر هستند.

و به راستی گفتنی است، تحلیل های سیاسی ای که از این رانندگان شنیده ام خیلی عمیق تر از آنهایی است که بعضی از تحلیلگران سیاسی در ایران کرده اند. تمدن این ملت در سادگی شان نمایان است و مردم مصر خودشان یک عالم بزرگ هستند برای هر کسی که بخواهد چیزی یاد بگیرد.